

ВИСНОВКИ

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України
про підсумки чергової акредитаційної експертизи
освітньої діяльності Одеського національного університету імені
І. І. Мечникова з підготовки фахівців за
напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія»
освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 6 червня 2017 р. № 941-А з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» у Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова в період з 15 червня по 17 червня 2017 р. експертна комісія у складі:

Голова комісії – **Панченко Валентина Іванівна** –
завідувач кафедри етики, естетики та культурології
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка, доктор філософських наук,
професор, голова комісії.

Член комісії – **Виткалов Володимир Григорович** –
завідувач кафедри культурології та музеєзнавства
Рівненського державного гуманітарного універси-
тету, кандидат педагогічних наук, професор

розглянула подану Одеським національним університетом імені І.І. Мечникова акредитаційну справу і провела експертну оцінку відповідності освітньої діяльності цього вищого навчального закладу освіти державним вимогам щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» з ліцензованим обсягом прийому 60 осіб за денною формою навчання та 60 осіб за заочною формою навчання.

При проведенні експертизи комісія керувалася Постановами Кабінету Міністрів від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 1124 від 31.10.2011, № 801 від 15.08.2012, № 692 від 18.09.2013, № 507 від 27.05.2014), «Державними вимогами до акредитації напрямку підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 № 689, «Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

Експертною комісією перевірено первинні документи і фактичні дані, які підтверджують загальні відомості про Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, як заклад освіти, його кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення щодо підготовки бакалаврів за

напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія». У підсумку експертного оцінювання комісія констатує:

➤ **Загальна характеристика Одеського національного університету імені І.І. Мечникова та випускової кафедри**

Одеський університет імені І.І. Мечникова створено 1 (13) травня 1865 року. Зі дня створення університет посідає одне з провідних місць у формуванні освітянської системи, у розвитку наукових досліджень культури в Україні.

Одеський університет є одним з найстаріших університетів України нарівні з Київським, Харківським та Львівським університетами. Він вписав багато яскравих сторінок в історію українського національного відродження ХІХ – ХХ століть, дав потужний імпульс перетворенню Одеси на відомий науковий і культурний центр, одну з освітянських столиць України, правомірно посідає високі місця всеукраїнських рейтингів серед класичних університетів і добре відомий далеко за межами країни. З Одеським університетом тісно пов'язані імена таких всесвітньо відомих учених, науковців та просвітителів, як І.І. Мечников – лауреат Нобелівської премії, мікробіолог; І.М. Сеченов – засновник вітчизняної фізіології; президенти АН України, академіки: мікробіолог Д.К. Заболотний, ботанік В.І. Липський, патофізіолог О.О. Богомолець; біолог О.О. Ковалевський; фізик Ф.Н. Шведов; фізик-теоретик М.О. Умов; академік АН СРСР, засновник всесвітньо відомої школи хіміків-органіків М.Д. Зелінський; академік Російської АН та АН СРСР історик й археолог Ф.І. Успенський; академік, член Президії НАН України, засновник Фізико-хімічного інституту НАН України О.В. Богатський; член-кореспондент АН УРСР, засновник Одеського планетарію астроном В.П. Цесевич; математики: М.Г. Крейн, О.І. Ляпунов та І.М. Занчевський; історик М.Є. Слабченко; славіст В.І. Григорович; зоолог Д.К. Третьяков; геолог А.М. Криштофович, хімік Л.В. Писаржевський та багато інших.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова – єдиний серед університетів України, який здійснив своєрідний трудовий подвиг, безперервно працюючи під час Великої Вітчизняної війни, навіть перебуваючи в евакуації.

Ботанічний сад університету було засновано у 1867 році. Це один з найстаріших ботанічних садів України, який внесено до природо-заповідного фонду. Він посідає одне з провідних місць серед установ, що забезпечують інтродукцію різноманітних рослин в умовах Причорноморського степу.

Наукова бібліотека університету починає свою історію з 1817 року як бібліотека Рішельєвського ліцею й була передана до університету в 1865 році. Фонди бібліотеки налічують понад 3,5 млн. одиниць зберігання, серед них 150000 унікальних видань.

В університеті існують:

- зоологічний музей, створений у 1865 році, експозиції якого налічують понад 500 000 експонатів, що розташовані у трьох експозиційних залах загальною площею 1800 кв.м.;
- палеонтологічний музей, створений у 1817 році, з унікальною колекцією понад 100000 викопних експонатів різних біологічних і геологічних епох, що зібрані на теренах України;
- петрографо-мінералогічний музей, експозиція якого налічує понад 80000 експонатів, серед яких майже сто зразків метеоритів;
- музей рідкісної книги, створений у 1927 році при науковій бібліотеці університету. В ньому представлено унікальні колекції стародруків (9 іменних колекцій XV – XVIII століть).

За роки існування університет закінчили понад 90 000 осіб. Імена найкращих випускників увічнено в географічних назвах, назвах космічних об'єктів, рослин і мінералів, законів, формул і методів досліджень. Майже 40 випускників університету стали дійсними членами й членами-кореспондентами Національної академії наук України.

Враховуючи загальнодержавне й міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок у розвиток національної вищої освіти й науки Указом Президента України від 11 вересня 2000 року Одеському університету надано статус національного.

На момент попередньої акредитації, що відбулася 22 червня 2004 року, в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова було 10 факультетів, 5 навчальних інститутів, три відокремлених підрозділи (Іллічівський, Миколаївський та Первомайський інститути), деканат по роботі з іноземними студентами, Херсонський навчально-консультативний пункт, в яких навчалися 14480 студентів за 42 ліцензованими напрямками та спеціальностями.

На сьогодні університет має 10 факультетів: біологічний, геолого-географічний, економіко-правовий, факультет журналістики, реклами та видавничої справи, історичний, факультет романо-германської філології, фізичний, філологічний, філософський, хімічний; 4 навчальних інститути: інститут соціальних наук; інститут математики, економіки та механіки; інститут інноваційної та післядипломної освіти; інститут міжнародної освіти; Херсонський навчально-консультативний пункт; Коледж економіки та соціальної роботи; підготовче відділення для громадян України; підготовче відділення для іноземних громадян.

На факультетах, в інститутах та інших підрозділах навчається за денною та заочною формами майже 11 тисяч осіб, понад 500 аспірантів. Навчально-виховний процес забезпечують до 1,5 тис. викладачів і наукових співробітників, які працюють на 87 кафедрах, 81 з яких є випусковою. Науково-педагогічний склад університету – це понад 150 докторів наук, професорів та майже 600 кандидатів наук, доцентів.

Підготовка фахівців з вищою освітою в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова здійснюється у 14-ти галузях, за 30 напрямками

та 39 спеціальностями, які охоплюють весь спектр класичної університетської освіти.

Університет є потужним науковим центром України. У ньому представлено практично всі напрямки сучасної фундаментальної науки. В університеті функціонують: НДІ «Астрономічна обсерваторія», яка створена у 1871 році та є однією з провідних астрономічних установ України, де проводять фундаментальні та прикладні дослідження з фізики сонця, планет, астероїдів, комет і супутників; Науково-дослідний інститут фізики, створений у 1926 році; Науково-дослідний інститут горіння та нетрадиційних технологій, створений у 1999 році; 28 проблемних науково-дослідних лабораторій, науково-дослідних лабораторій, наукових центрів, в яких здійснюють наукові дослідження в галузях фізики, хімії, біології, екології, моніторингу довкілля, геології, технологій збереження тощо.

В університеті працюють 1 академік і 1 член-кореспондент НАН України, 2 академіки та 1 член-кореспондент галузевих академій наук України, понад 30 академіків громадських академій, 22 лауреати Державних премій. Активно діють 19 всесвітньо відомих наукових шкіл, працює 9 спеціалізованих рад з захисту докторських та 5 рад із захисту кандидатських дисертацій. Щорічно вчені університету публікують майже 70 монографій, збірників наукових праць, до 3 тисяч статей та тез доповідей, проводять 10-15 міжнародних конференцій.

Науковці університету працюють за міжнародними програмами з ученими США, Канади, Росії, Білорусі, Франції, Великої Британії, Німеччини, Фінляндії, Польщі, Болгарії, Франції, Румунії, Японії, Туреччини, Китаю, Південної Кореї та інших країн світу.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова здійснює широку програму міжнародного співробітництва, є активним членом міжнародної спільноти провідних європейських та світових університетів. Він реалізує угоди про співробітництво з 205 організаціями-партнерами у 32 країнах світу. Разом з іншими провідними університетами Європи підписав у 1993 році Велику Хартію університетів, яка започаткувала Болонський процес.

Університет є співзасновником Євразійської Асоціації університетів, належить до Всесвітньої та Європейської Асоціацій університетів, Асоціації університетів Дунайського регіону.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова має статус вищого навчального закладу IV рівня акредитації. В ньому ліцензовано 98 напрямів та спеціальностей підготовки фахівців, з них 30 напрямів підготовки бакалаврів, 38 спеціальностей підготовки спеціалістів, 30 спеціальностей підготовки магістрів, та акредитовано 95 напрямів та спеціальностей, з них 28 напрямів підготовки бакалаврів, 38 спеціальностей підготовки спеціалістів, 29 спеціальностей підготовки магістрів.

Ліцензований обсяг складає 6820 осіб за денною та 6275 осіб за заочною формами навчання. Також Одеський національний університет імені І.І. Мечникова за ліцензією здійснює підготовку до вступу у вищі навчальні заклади

громадян України – 1200 осіб, підготовку до вступу у вищі навчальні заклади іноземних громадян – 250 осіб, підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямами (спеціальностями) – 500 осіб на рік, підвищення кваліфікації за акредитованими напрямами (спеціальностями) – 250 осіб.

Головною метою Програми розвитку університету на період 2010 – 2020 рр., затвердженої Вченою радою 26 жовтня 2010 року, є розкриття дослідницького потенціалу його діяльності, максимальне наближення до основних характеристик університету світового класу та створення передумов для входження до 500 кращих університетів світу за визнаними університетськими рейтингами.

Основними механізмами реалізації головної мети розвитку університету є:

1. Подальша демократизація університетського життя, розширення повноважень університетської спільноти в розробці та реалізації рішень щодо функціонування та розвитку університету в цілому та його підрозділів. Підвищення ролі студентського самоврядування як рівноправного партнера в управлінні університетом.
2. Модернізація університетського менеджменту. Створення сучасної гнучкої й ефективної системи стратегічного та оперативного управління університетом у цілому та його підрозділами, запровадження сучасних інформаційних технологій документообігу, контролю управлінських рішень.
3. Підвищення відповідальності керівників усіх рівнів за заплановані результати діяльності, за виконання управлінських рішень.
4. Подальше посилення кадрового потенціалу, збереження балансу досвідчених молодих викладачів і науковців, створення реальних сприятливих умов для творчого росту та просування університетської молоді. Залучення провідних фахівців українських і зарубіжних університетів та наукових центрів.
5. Активне впровадження систем ефективного заохочення викладачів та науковців за високі результати їх діяльності.
6. Прозоре й раціональне використання університетських ресурсів, їх концентрація на напрямах, які сприяють досягненню університетом головної мети розвитку.
7. Активна взаємодія та розвиток партнерських стосунків з інститутами НАН України.
8. Участь університету у створенні міжрегіональних, міжвідомчих виробничо-технологічних і науково-технологічних кластерів, що охоплюють практично всі сфери економіки.
9. Активне та взаємовигідне партнерство з закордонними університетами, науковими та промисловими організаціями й компаніями.
10. Активна й наполеглива взаємодія з місцевою владою, Міністерством освіти та науки України, Кабінетом Міністрів України, Адміністрацією

Президента України з метою підтримки університетських програм, спрямованих на досягнення головної мети розвитку.

Пріоритетними напрямками діяльності Одеського національного університету імені І.І. Мечникова є:

1. Підвищення результативності та якості фундаментальних і прикладних наукових досліджень у перспективних галузях сучасного наукового пізнання. Ефективна комерціалізація результатів наукових досліджень за участю українських та зарубіжних суб'єктів інноваційної діяльності, вихід на національні і світові ринки наукових розробок і технологій.
2. Підвищення якості навчального процесу, забезпечення його відповідності світовим стандартам, постійне оновлення напрямів, змісту й форм організації навчання відповідно до динаміки національного та світових ринків праці, перехід на проблемно-дослідницьку модель навчального процесу.
3. Подальша інтеграція в європейський та світовий науково-освітній простір.
4. Вдосконалення виховної роботи зі студентською молоддю, зміцнення й розвиток традицій класичного університету, забезпечення історичної пам'яті університету. Посилення й розширення ролі університету як центру інтелектуальної культури та просвітництва.
5. Посилення соціального захисту та соціальної підтримки викладачів і студентів, розвиток університетської соціальної інфраструктури. Розвиток і модернізація матеріально-технічної бази навчального процесу та наукових досліджень, забезпечення фінансової стійкості університету.
6. Показники діяльності Одеського національного університету імені І.І.Мечникова за останні три роки зазначено в таблиці 1.1.

Таблиця 1. 1.

Загальна характеристика Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	6820	6275
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (осіб)	185	-
	- бакалавр (осіб)	3375	3105
	- спеціаліст (осіб)	2735	2775
	- магістр (осіб)	525	395
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	10524	
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (очна) (осіб)	7250	-
	- вечірня (осіб)	-	-

	- заочна, дистанційна (осіб)	-	3274
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	352	174
4.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	92	81
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (одиниць)	4	-
	- бакалавр (одиниць)	30	28
	- спеціаліст (одиниць)	33	33
	- магістр (одиниць)	25	21
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	87/5*	
	з них випускових (одиниць):	81/4*	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	13/1**	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	153187***	
	з них:		
	- власні (кв. м)	153187	
	- орендовані (кв. м)	-	
8.	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
9.	Інше: площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	720,8****	

Примітки: * - у чисельнику – кількість кафедр, у знаменнику – кількість циклових комісій;

** - у чисельнику – кількість факультетів і інститутів, у знаменнику – Коледж економіки та соціальної роботи;

*** - у грудні 2012 року здано в експлуатацію новий навчальний корпус площею 6500 кв.м.;

**** - в оренду здаються виключно площі у вестибюлях навчальних корпусів та інших приміщень не навчального призначення з метою соціального забезпечення студентів та працівників ОНУ (перукарні, буфети, їдальні, кафе, пральні, антени та передавачі інтернету, мобільного зв'язку, банкомати тощо)

Філософський факультет був створений на базі філософського відділення ІСН (кафедри філософії природничих факультетів). Розвиток філософського факультету та поява практичної потреби в новій спеціальності «Культурологія» визначила формування та необхідність відкриття 1 липня 2002 року кафедри культурології. Формування кафедри було доручено доктору філософських наук, професору, академіку Української академії політичних наук, Заслуженому діячу науки і техніки України, директор Інституту філософії, логіки і соціології ЛПС Вернікову Марату Миколайовичу, якого у жовтні 2002 році призначили на посаду завідувача.

З 2002 по 2004 рік кафедрою були підготовлені нові фундаментальні і професійно-орієнтовані дисципліни: «Історія європейської культури», «Культура ХХ століття», «Філософія культури», «Історія образотворчого мистецтва зарубіжних країн», «Історія образотворчого мистецтва України», «Історія зарубіжної музики», «Історія української музики», «Історія театру і кіно», «Культура регіонів», «Культурологічна антропологія». Крім того, кафедрою були

підготовлені спецкурси: «Типологія та хронологія культури», «Культура і право», «Менеджмент у невиробничій сфері», «Підприємництво і шоу-бізнес», «Організація і методика шоу-проектів», «Організація і методика проведення рекламних кампаній», «Організація і методика проведення презентацій», «Основи режисури театралізованих форм дозвілля», «Основи сценарної майстерності», «Основи сценічної мови», «Організація культурних проектів».

У 2006 році ОНУ імені І.І. Мечникова отримав ліцензію МОН України на надання освітніх послуг на підготовку фахівців за спеціальністю 7.02010101 «Культурологія». А вже через рік, у 2007 році, за ініціативою М.М. Вернікова, викладачів кафедри і філософського факультету було відкрито аспірантуру за спеціальностями: 26.00.01 - теорія та історія культури, 09.00.04 - філософська антропологія, філософія культури.

Після М.М. Вернікова, в 2011 році, кафедру очолила доктор мистецтвознавства, професор А.П. Овчинникова. Під її керівництвом тривала робота в усіх зазначених напрямках, а також безпосередньо за участю кандидата філософських наук, заступника декана з культурологічного відділення, доцента кафедри К.В. Ушакової почалася підготовка документів для ліцензування магістратури за спеціальністю 8.02010101 «Культурологія». У січні 2014 року успішно пройшла акредитація магістратури. У лютому 2014 року перші магістри-культурологи отримали дипломи.

З вересня 2013 року кафедру очолює кандидат філологічних, доктор філософських наук, доцент Соболевська Олена Костянтинівна, яка у 1990 р. закінчила філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова за спеціальністю «Філологія», отримавши кваліфікацію «філолог, викладач російської літератури». Соболевська О. К. працює в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова з 1983 р. на посадах бібліотекаря, зав. сектором каталогів, бібліографа, старшого лаборанта, а після захисту кандидатської дисертації на посадах асистента, старшого викладача, доцента, завідуючого кафедрою.

Закінчивши аспірантуру філологічного факультету і докторантуру філософського факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, О. К. Соболевська у 1994 р. захистила кандидатську дисертацію «Ранні поеми М. Цветаєвої в контексті ліро-епічних жанрів кінця 10-х – початку 20-х років», а у 2012 р. – докторську дисертацію «Взаємодія мистецтва і дійсності в культурі Срібного віку: філософсько-антропологічний вимір».

Стаж науково-педагогічної роботи – 20 років.

Соболевська О. К. викладає курси «Історія зарубіжної літератури», «Філософія і література», «Культура Срібного віку», «Міф і символ в кінематографічному мистецтві ХХ століття» та інші, здійснює наукове керівництво бакалаврськими та магістерськими роботами студентів філософського факультету, а також наукове керівництво роботою аспірантів.

За останні роки кафедрою було вдосконалено фундаментальні та професійно-орієнтовані дисципліни та спецкурси, а також було підготовлено

нові спецкурси: «Культура Срібного століття», «Філософія і література», «Методологія та стилістика написання наукової роботи», «Символ і міф в кінематографічному мистецтві ХХ століття», «Організація і методика проведення рекламних кампаній» та інші. Кафедра забезпечує багато курсів на філософському факультеті й культурологічні курси на всіх факультетах і інститутах для майбутніх бакалаврів і магістрів.

Специфіка навчальної діяльності кафедри полягає у тому, що студентам надається ґрунтовна практична підготовка, яка включає 3 види практики: ознайомчу практику, яка проводиться в Києві та Одесі, де студенти знайомляться з центрами національної культури; музейну практику, яка проводиться на базі музеїв міста Одеси; практику з організації культурних проєктів. Впродовж свого існування кафедра уклала угоди про співробітництво з усіма центрами культури в місті Одесі (Баварським Домом, Арабським культурним центром, центром Єврейської культури, центром Грецької культури, центром Української культури, центром Російської культури, Центром реабілітації), а також з творчими союзами (союзом театральних діячів, союзом літераторів, союзом журналістів) і усіма театрами міста Одеси, які є базою для практичної підготовки майбутніх спеціалістів-культурологів.

Суспільне життя студентів-культурологів філософського факультету є традиційно багатим та наповненим. 11 грудня 2002 року було проведено перше святкування Дня культуролога – свято, яке було започаткованим першим курсом студентів-культурологів денного відділення. На цьому Дні культуролога вперше прозвучав Гімн філософського факультету, який був написаний першокурсниками. Кожний святковий День – це концерт, що був підготовлений студентами факультету. Визначною подією упродовж святкування 15-річчя факультету стала перемога факультету – І місце на конкурсі творчих колективів інститутів та факультетів ОНУ 2014 року, який було присвячено 150-річчю нашого університету.

На кафедрі культурології з 2003 року здійснюється підготовка аспірантів за спеціальностями 26.00.01 – «Теорія та історія культури», 09.00.04 – «Філософська антропологія та філософія культури».

Після відкриття аспірантури було захищено 9 кандидатських дисертацій. Кандидатські дисертації захистили аспіранти: Білянська Олена Юріївна (2006) за спеціальністю 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»; Чорба Олена Павлівна (2007) за спеціальністю 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії»; Тарасенко Андрій Андрійович (2007) за спеціальністю 17.00.05 – «образотворче мистецтво»; Наконечна Оксана Василівна (2008) за спеціальністю 26.00.01 – «теорія та історія культури»; Уварова Тетяна Іванівна (2008) за спеціальністю 26.00.01 – «теорія та історія культури»; Щокіна Олена Петрівна (2009) за спеціальністю 26.00.01 – «теорія та історія культури»; Кравчик Марія Олександрівна (2009) за спеціальністю 09.00.04 – «філософська антропологія, філософія культури»; Жигалкіна Світлана Станіславівна (2010) за спеціальністю 09.00.04 – «філософська антропологія, філософія культури»;

Підвисоцька Євгенія Олексіївна (2016) за спеціальністю 09.00.03 – «соціальна філософія та філософія історії». Соболевська Олена Костянтинівна пройшла докторантуру при кафедрі культурології (наук. консультант – Верніков М. М.), захистила докторську дисертацію за спеціальністю 09.00.04 – «філософська антропологія, філософія культури» та зайняла посаду завідувача кафедри культурології.

Серед науково-педагогічних працівників великий досвід наукового керівництва дисертантами мають д.ф.н., проф. Богата Л.М., д.ф.н., доц. Соболевська О. К. та к.ф.н., доц. Ушакова К.В.

Кафедра культурології філософського факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова є дуже творчим науковим колективом. Саме тому наукові ініціативи дослідників філософського факультету культурологічного відділення відомі далеко за межами не тільки Одеси, але й нашої країни. На базі факультету плідно працюють декілька дослідницьких та науково-освітніх центрів і семінарів, в роботі яких беруть участь представники різних кафедр.

Викладачі кафедри культурології очолюють різноманітні наукові центри досліджень. Під час керування першого завідувача кафедри культурології проф. М.М. Вернікова активно працював центр дослідження культури імені Степана Балея. Результатом роботи цього центру і пов'язаного з ним наукового семінару стало видання наукових праць С. Балея.

В 2012 році за ініціативою та під керівництвом проф. кафедри культурології Л. М. Богатої створено постійно діючий методологічний семінар «Філософія багатомірності», в роботі якого беруть участь студенти, аспіранти, викладачі філософського факультету ОНУ та інших навчальних закладів міста. На кафедрі культурології під керівництвом завідувача кафедри О.К. Соболевської працює науково-культурологічний семінар «Максиміліан Волошин і культура Срібного століття»; доцент кафедри В. Л. Левченко у рамках Одеської гуманітарної традиції очолює художньо-освітній проект, одним з результатів якого є видання фахового часопису «Докса».

Висновок

Філософський факультет ОНУ імені І.І.Мечникова має багаторічні традиції й досвід наукової, науково-методичної, навчально-методичної роботи. Це дозволяє успішно вести підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за напрямом 6.020101 «Культурологія»

2. Зміст підготовки фахівців та формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія»

На культурологічному відділенні філософського факультету проводиться активна та різнобічна профорієнтаційна робота з майбутніми абітурієнтами.

Постійно оновлюються інформаційні матеріали про факультет, які розповсюджуються серед абітурієнтів під час проведення Днів відкритих дверей (проводяться щомісяця з вересня по травень). На Днях відкритих дверей декан факультету Чайковський О.В. та заступники декана знайомлять майбутніх абітурієнтів з умовами вступу до університету, особливостями підготовки фахівців на філософському факультеті, історією кафедр факультету, специфікою роботи фахівців, які випускаються факультетом, з можливостями їхнього майбутнього працевлаштування, підвищення професійного рівня, підготовки та захисту наукових дисертацій.

Кафедра культурології активно працює на заходах, що проводяться приймальною комісією ОНУ (Дні відкритих дверей ОНУ, чергування у приміщенні ПК). Регулярно проводяться виступи викладачів і аспірантів у школах. Проводяться й індивідуальні бесіди аспірантів і викладачів зі школярами. Щорічно оновлюється рекламний випуск газети «Диоген» в електронному вигляді на сайті факультету. Видається велика кількість рекламних матеріалів (декілька тисяч).

Підготовлено рекламні матеріали для Днів відкритих дверей, у тому числі рекламні папки, телевізійні фільми «Презентація», «День Культуролога», телерепортажі про факультет та інші. Регулярно проводиться робота зі ЗМІ, в тому числі за допомогою прес-релізів в електронному вигляді.

Позитивний відгук студентів викликає розміщення на сайті факультету поздоровлення з приводу вступу на філософський факультет та списку прізвищ усіх студентів, які поступили на перший курс.

Під час навчання на 1-4 курсах студенти-культурологи отримують достатню фахову підготовку з навчальних дисциплін та практик, виконують курсові роботи, готують та захищають дипломні роботи, які пов'язані з проблемами сучасної культурології. Значна увага приділяється проведенню зустрічей з провідними спеціалістами в сфері культури. Студенти-культурологи регулярно беруть участь у рекламі та PR філософського факультету. Підготовка студентів до активної участі у виборі майбутнього місця роботи, як з урахуванням власних бажань, здібностей, так і з урахуванням потреб регіону є вимогою часу та запорукою працевлаштування випускників.

Контингент студентів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» в основному становлять випускники шкіл, гімназій. На денну форму навчання було прийнято: в 2014 році – 32 особи, в 2015 році – 14 осіб, в 2016 – 11. На заочну форму навчання було прийнято: в 2014 році – 7 осіб, в 2015 році – 2 особи, в 2016 році – 1 особа.

Показники формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» представлені в таблиці 2.1. Динаміка змін контингенту студентів представлені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.1

**ПОКАЗНИКИ ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
(за напрямом 6.020101 «Культурологія»)**

№ п/п	Показник	Роки		
		2014 рік	2015 рік	2016 рік
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	60/60	60/60	60/60
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	32/10	14/1	11/2
	• денна форма	22	14	11
	• в т.ч. за держзамовленням:	10	5	3
	• заочна форма	12	1	2
	• в т.ч. за держзамовленням	3	0	0
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	2	0	1
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку I профорієнтацію			
	• зарахованих на пільгових умовах;	4	0	1
3.	• з якими укладені договори на підготовку	31	10	10
	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна;	0,53	0,2	0,18
	• заочна	0,2	0,01	0,03
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення			
	• денна форма	3,2	4,28	5,45
	• заочна	5	60	30
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на			
	• денну форму	0	0	0
	• інші форми (вказати, за якою формою)	0	0	0

Таблиця 2.2

**ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
(по денній формі навчання за напрямом 6.020101 «Культурологія»)**

№ п/п	Назва показника Курс	Роки																		
		2014 рік курси						2015 рік курси						2016 рік курси						
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
		Кількість студентів у році на курсах																		
1.	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року	33	24	34	23				14	32	17	28			11	17	26	13		
2.	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	1	7	6	1				6	4	4									
	в т.ч. - за невиконання навчального плану		1	2					1	1										

- за грубі порушення дисципліни																				
- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ																				
- за власним бажанням	1	1	1						1											
- переведено на заочну форму навчання		5	3	1					4	3	4									
- переведено на інші факультети																				
3. Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього):																			3	
в т.ч. - переведених із інших ВНЗ																			3	
- поновлених на навчання																				
- переведено із заочної форми навчання																				

Висновок

Експертна комісія вважає, що робота по формуванню контингенту студентів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам.

3. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

У підготовці бакалаврів за напрямом 6.020101 «Культурологія» беруть участь професори, доценти та викладачі кафедри культурології філософського факультету. Крім того в навчальному процесі беруть участь викладачі кафедри філософії та методології пізнання, кафедри філософії та основ загальногуманітарного знання, іноземних мов гуманітарних факультетів, політології, історії України, прикладної лінгвістики, фізичного виховання та спорту, гідробіології та загальної екології, економічної теорії та історії економічної думки, диференційної та спеціальної психології, соціології, медичних знань та безпеки життєдіяльності, археології та етнології, теорії літератури та компаративістики, соціальної та прикладної психології, нової та новітньої історії, української літератури, світової літератури, математичного аналізу, світового господарства та міжнародних економічних відносин, загальноправових дисциплін та міжнародного права, економіки й управління та педагогіки.

Навчальний процес за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» забезпечують 44 науково-педагогічних працівника, які працюють на 24 кафедрах

Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серед них - 43 викладача (98%) працюють на постійній основі, та 1 викладач (2 %) – за сумісництвом. В цілому, студентам-культурологам викладають 7 докторів наук: серед яких, 5 професорів та 2 доценти, 31 кандидат наук, 30 доцентів та 3 викладача, які мають ступінь кандидата й 6 викладачів, які не мають наукових ступенів і вчених звань.

Навчання здійснюється на базі кафедри культурології філософського факультету, яка є випусковою кафедрою за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія».

Завідувач випусковою кафедрою Соболевська Олена Костянтинівна – доктор філософських наук, доцент, яка у 1994 році захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю 10.01.01 «Російська література», а у 2012 – докторську дисертацію за спеціальністю 09.00.04 «Філософська антропологія, філософія культури», та отримала науковий ступінь доктора філософських наук. Сфера її наукових інтересів стосується проблем теорії та філософії культури. Має понад 60 наукових праць, у тому числі й за кордоном.

Наукова робота кафедри культурології на філософському факультеті ведеться відповідно до комплексної наукової теми філософського факультету «Дослідження процесів інтеграції й диференціації в сучасному науковому та філософському знанні».

Викладачі кафедри беруть активну участь у виконанні факультетської наукової комплексної теми. Наукова робота кафедри ведеться за наступними напрямками: науково-дослідні центри й семінари, міжнародне співробітництво, участь викладачів кафедри у всеукраїнських та міжнародних конференціях, публікація наукових досліджень у періодичних виданнях.

Таблиця 3.1

**СКЛАД КАФЕДР І ХАРАКТЕРИСТИКА
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗА НАПРЯМОМ 6.020101 «Культурологія»**

№	Назва кафедри	Науково-педагогічний склад, осіб %	З них працюють						
			На постійній основі				Сумісники		
			Разом, осіб %	У тому числі			Разом, осіб %	У тому числі	
				Доктори наук, професори, осіб %	Канд. наук, доценти, осіб %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб %		Доктори наук, професори, осіб %	Канд. наук, доценти, осіб %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Кафедра культурології	12 100%	11 92%	2 15%	6 54%	3 23%	1 8%	0	1 8%

2.	Кафедра філософії та методології пізнання	17 100%	17 100%	3 18%	13 76%	1 6%	0	0	0
3.	Кафедра філософії та основ загальногуманітарного знання	7 100%	7 100%	2 29%	3 42%	2 29%	0	0	0
4.	Іноземних мов гуманітарних факультетів	33 100%	33 100%	0	24 73%	9 27%	0	0	0
5.	Політології	13 100%	13 100%	2 15%	7 54%	4 31%	0	0	0
6.	Історії України	13 100%	11 85%	3 23%	7 54%	1 8%	2 15%	1 7,5%	1 7,5%
7.	Прикладної лінгвістики	15, 100%	15 100%	1 7%	8 53%	6 40%	0	0	0
8.	Фізичного виховання та спорту	17 100%	17 100%	0	1 6%	16 94%	0	0	0
9.	Гідробіології та загальної екології	9, 100%	9 100%	2 22%	5 56%	2 22%	0	0	0
10.	Економічної теорії та історії економічної думки	15 100%	15 100%	1 7%	9 60%	5 33%	0	0	0
11.	Диференційної та спеціальної психології	7 100%	7 100%	3 43%	4 57%	0	0	0	0
12.	Соціології	14 100%	14 100%	3 21%	11 79%	0	0	0	
13.	Медичних знань та безпеки життєдіяльності	12 100%	9 75%	0	3 25%	6 50%	3 25%	0	3 25%
14.	Археології та етнології	9 100%	9 100%	5 56%	4 44%	0	0	0	0
15.	Теорії літератури та компаративістики	7 100%	7 100%	2 29%	5 71%	0	0	0	0
16.	Соціальної та прикладної психології	12 100%	12 100%	1 8%	10 84%	1 8%	0	0	0

17.	Нової та новітньої історії	10 100%	10 100%	3 30%	7 70%	0	0	0	0
18.	Української літератури	10 100%	10 100%	1 10%	7 70%	2 20%	0	0	0
19.	Світової літератури	9 100%	9 100%	1 11%	6 67%	2 22%	0	0	0
20.	Математичного аналізу	9 100%	9 100%	1 11%	7 78%	1 11%	0	0	0
21.	Світового господарства та міжнародних економічних відносин	11 100%	11 100%	1 9%	7 64%	3 27%	0	0	0
22.	Загально-правових дисциплін	12 100%	12 100%	1 8%	7 58%	4 34%	0	0	0
23.	Економіки та управління	27 100%	27 100%	6 22%	13 48%	8 30%	0	0	0
24.	Педагогіки	10 100%	10 100%	2 20%	8 80%	0	0	0	0
	Разом	310 100%	304 98%	46 15%	182 59%	76 24%	6 2%	1 0,4%	5 1,6%

Висновок

Проведений аналіз кадрового забезпечення навчально-виховного процесу за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» дозволяє зробити висновок, що кадрове забезпечення навчально-виховного процесу відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам.

4. Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова в своїй навчально-методичній роботі керується чинними нормативними документами про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Управління і контроль за навчально-виховним процесом здійснюється: на рівні університету – ректором (професор Коваль І.М.) проректором (професор В.М. Хмарський), навчальним відділом (начальник – Н.П. Соколова); на рівні факультету – деканом (доцент Чайковський О.В.), а також випускаючою кафедрою культурології (завідувач – доцент Соболевська О.К.) та кафедрами, які обслуговують напрям підготовки 6.020101 «Культурологія». Повністю витримується виконання навчальних програм і дисциплін навчального плану.

За всіма дисциплінами професійної підготовки нормативної та варіативної частин навчального плану підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» розроблені у відповідності до освітньо-професійних програм

підготовки робочі навчальні програми дисциплін, що є нормативними документами університету. Навчальні та робочі плани містять виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення, види та обсяг навчальної роботи студентів, визначають форми та засоби поточного і підсумкового контролю. Робочі навчальні програми, методичні розробки складені на основі принципів інтегрованості навчання та відповідно з вимогами Болонського процесу, забезпечують сучасний рівень навчання бакалаврів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія».

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 30.06.1992 р. № 53, в університеті для контролю остаточних знань студентів розроблені та регулярно оновлюються пакети комплексних контрольних робіт за усіма дисциплінами навчального плану. Для оцінки якості виконання завдань комплексних контрольних робіт розроблена система критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів, що входять до пакетів робіт. Протягом лютого 2017 року у бакалаврів були проведені 9 комплексних контрольних робіт за трьома дисциплінами з кожного з 3-х циклів. У цілому студенти продемонстрували достатній рівень підготовки з дисциплін вище відмічених циклів, про що свідчить контрольний зріз знань, проведений у період акредитаційної експертизи.

Навчальні плани включають три види практики для студентів-бакалаврів напряму підготовки 6.020101 «Культурологія». Програми практик були розглянуті на засіданні Вченої ради філософського факультету та затверджені методичною комісією філософського факультету (протокол № 1 від 31 серпня 2012 р.), розроблені відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, наказу Міністерства освіти від 20.12.1994 р. № 351. Ознайомча практика проводиться на 2-му курсі, яка носить виїзний характер: практика може проводитися у Києві чи Львові. На 3-му курсі студенти проходять виробничу практику - музейну, яка проводиться на базі одеських музеїв з якими укладені угоди. На 4-му курсі проводиться практика з організації культурних проектів, де студенти захищають самостійно підготовлені культурні проекти.

Керівництво дипломними роботами здійснюється професорсько-викладацьким складом випускової кафедри культурології. До рецензування дипломних робіт залучаються провідні фахівці університету.

У навчальному процесі застосовуються як традиційні форми навчання (лекції, семінарські, практичні заняття), так і сучасні технології навчання з використанням новітніх засобів, мультимедійної техніки для навчання, зокрема, ділові ігри, занурення, мозкова атака, моделювання, діалоги. При розробці усіх комп'ютерних демонстрацій, презентацій та програм філософського факультету та кафедри культурології витримано принципи інтерактивності, мультимедійності та гіпертекстовості. У навчальному процесі широко використовується Інтернет. Наявність технічного обладнання дозволяє

здійснювати підготовку за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» на належному рівні.

Вдосконалення організації і науково-методичного забезпечення навчального процесу, впровадження нових технологій в організації і проведенні навчального процесу, використання державних і міжнародних стандартів у підготовці фахівців, форм і методів їх атестації здійснюється на підставі рекомендацій Вченої ради та науково-методичної ради університету.

Висновок

Експертна комісія зазначає, що всі види занять за дисциплінами навчального плану забезпечені власними розробками кафедри культурології відповідно до вимог чинних нормативів.

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що навчально-методичне забезпечення відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам.

5. Інформаційне забезпечення підготовки фахівців

Важливим організаційним фактором підвищення якості навчального процесу, а також розвитку студентської науки є інформаційне забезпечення навчального процесу і перш за все – наявність достатнього бібліотечного фонду та організація бібліотечної справи.

В Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова розвиток бібліотеки та поповнення фонду навчальної та наукової літератури є однією з головних задач освітянського менеджменту. Бібліотека в своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України "Про освіту", Законом України "Про бібліотеку і бібліотечну справу", нормативними актами та документами з бібліотечної справи органів управління вищими навчальними закладами України, Статутом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, а також положеннями "Про наукову бібліотеку ОНУ імені І.І.Мечникова", «Про обмінно-резервний фонд Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І.Мечникова» та Правилами користування Науковою бібліотекою Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Загальне методичне керівництво бібліотекою здійснює Науково-методична бібліотечна комісія Міністерства освіти та науки України, членом якої є директор бібліотеки.

Наукова бібліотека університету – одна з найбільших серед бібліотек навчальних закладів України та Одеського регіону. У загальному фонді бібліотеки налічується майже 4 млн. примірників, з них 1497000 наукових видань з різних галузей знань, 670000 навчально-методичної літератури, понад 700000 зарубіжних видань та понад 2200000 періодичних видань. Наукова бібліотека ОНУ має 13 читальних залів на 710 робочих місць загальною площею

1250 м². Загальна площа бібліотеки 6594 м². Бібліотека має 3 комп'ютерних класи (130 комп'ютерів) з виходом до мережі Інтернет.

В бібліотеці створено та діє локальна комп'ютерна бібліотечна мережа. До електронного каталогу внесені майже 700000 нових підручників та бібліографічних записів з питань філософії, політології, економіки, психології, гідрометеорології, екології, програмування тощо. Репозитарій бібліотеки містить майже 4000 записів.

Головною функцією бібліотеки є повне та оперативне обслуговування студентів, аспірантів, докторантів, професорсько-викладацького складу, наукових працівників, співробітників університету відповідно до їх запитів на основі широкого доступу до книжкових фондів. Ця функція реалізується через втілення системи організації та ведення довідково-бібліографічного апарату з використанням як традиційних, так і новітніх носіїв інформації, розширення номенклатури бібліотечних послуг, підвищення їх якості на основі сучасної інформаційної техніки та технології, комп'ютеризації інформаційно-бібліотечних процесів, використання елементів господарського розрахунку, ведення самостійної та спільної з іншими організаціями й підрозділами університету науково-дослідної, навчальної та організаційно-методичної роботи з питань книгознавства, інформатики, бібліотека краєзнавства та бібліографії.

Наукова бібліотека ОНУ як південний регіональний методичний центр вузівських бібліотек проводить методично-консультативну роботу. З 2006 року за показниками роботи Наукову бібліотеку віднесено до 1 категорії.

У навчальному процесі використовують обладнання, прилади, інструменти, комп'ютери та різноманітні наочні посібники, таблиці та плакати з навчальних курсів, інформаційно-методичні матеріали.

Бібліотечний фонд формується згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних, аудіо –, відео – видань, CD–, DVD– дисків та електронних баз даних, створених як в Україні, так і за кордоном.

Сьогодні фонд бібліотеки нараховує близько 4 млн. примірників. Це – унікальні зібрання джерел інформації, що включають: книги, брошури, періодичні видання, видання на електронних носіях тощо. Виняткове науково-культурне значення мають 17 іменних колекцій, які заповіли університету видатні вчені, державні діячі, ректори, професори. Особливу цінність має відділ періодики. Завдяки науковості та універсальності своїх фондів НБ ОНУ імені І. І. Мечникова на сьогодні є одним із найважливіших соціальних інститутів у регіоні.

Щорічно близько 55 тис. читачів користуються послугами 14 спеціалізованих читальних залів та 13 абонементів. НБ ОНУ – науково-дослідна установа університету (Постанова Ради Народних Комісарів № 198 від 14 лютого 1945 року), що займається науковою роботою з вивчення фонду бібліотеки, інформаційного розкриття колекцій рідкісних та цінних видань, реконструкцією

“розпорошених” книжкових зібрань, красназавчими студіями, біографічними дослідженнями, пов’язаними з історією університету та їх бібліографічним забезпеченням, бере участь у створенні національної бібліографії України та Державного реєстру книжкових пам’яток України.

До основних наукових результатів і розробок колективу НБ слід віднести:

- впровадження у науковий обіг значного обсягу наукової інформації шляхом створення та подальшого ведення наукових каталогів, оцифрування інформаційної продукції та видання монографій, довідкових посібників, збірників наукових праць, тощо.

- науково-бібліографічне розкриття фондів Наукової бібліотеки, укладання систематизованого репертуару української книги й періодики.

- розвиток інформаційної аналітики як інструментарію з моніторингу й аналізу цитування вчених та індексів впливовості періодичних видань університету в міжнародному науковому просторі.

- організація та поповнення репозитарію ОНУ.

- створення Імідж-каталогу, що включає: каталог стародруків, іменні колекції, алфавітний каталог книг українською та російською мовами (XVIII ст. – до 1970 р.), а також каталог періодичних видань та видань, які продовжуються (XVIII ст. – до 1970 р.).

Один із пріоритетних напрямків діяльності Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова – перехід на нові технології формування та використання інформаційних ресурсів. Сьогодні бібліотека оснащена 138 комп’ютерами та 3 серверами. У бібліотеці комп’ютеризовані внутрішні процеси та використовується комп’ютерна бібліотечна програма “Absotheque Unicode”. Працює Інформаційний зал-інтернет та електронних документів, впроваджена система автоматизованого обслуговування, надається можливість електронного замовлення.

В 2015-2016 рр. Здійснено редизайн сайту НБ: оновлено графіку, вписано новий функціонал, проведено модернізацію англійської версії сайту, розширено зв’язок у соціальних мережах та прикріплено до сайту НБ. Розширено доступ в розділі «Періодичні видання ОНУ»: створюються профілі журналів університету, їх представленість у веб-просторі, оцифровується архів видань.

Складовими частинами Електронної бібліотеки НБ є: електронний каталог з електронним замовленням, повнотекстові бази даних журналів іноземних та вітчизняних видавництв, електронні ресурси повнотекстових видань вчених та викладачів університету, а також видання придбані на електронних носіях.

Електронний каталог з електронним замовленням документів, що функціонує з цілодобовим доступом через Інтернет, налічує більше 800 000 назв, понад 1 000 000 примірників.

Електронна бібліотека НБ Одеського національного університету імені І.І. Мечникова на сьогодні запрошує до активного користування книгами, журналами та базами даних у режимі он-лайн.

Детальна інформація про наявні бази даних регулярно оновлюється на веб-сторінці НБ: http://onu.edu.ua/uk/science/scientific_library ; <http://lib.onu.edu.ua/>

Доступ до світових інформаційних повнотекстових баз даних здійснюється з усіх комп'ютерів, підключених до Інтернет через мережу університету. НБ активно освоює роботу з наукометричними базами даних (вперше передплачена БД Scopus), проводиться моніторинг результатів наукової діяльності університету, надаються відповідні консультації науковцям щодо роботи з провідними наукометричними базами даних Scopus та Web of Science, реєстрації у БД РІНЦ (Росія) та Index Copernicus (Польща).

Функціонує університетський електронний архів, де у відкритому доступі розміщують свої публікації науковці, викладачі, аспіранти і студенти (за наявності рекомендації наукового керівника).

До послуг користувачів НБ - електронні версії навчальних та навчально-методичних матеріалів, у т.ч. підготовлених викладачами університету. Це методичні розробки, конспекти лекцій та монографії університетських викладачів, та книги, що користуються підвищеним попитом, окремі періодичні видання. Ці версії відображаються в електронному каталозі з дотриманням Закону України „Про авторське право та сумісні права”. Проводиться робота з відображення у електронному каталозі аналітичних описів «Вісника Одеського національного університету».

НБ постійно продовжує роботу з удосконалення та підвищення рівня бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів шляхом дбайливого зберігання історичних традицій та вивчення і використання новітніх інформаційних технологій.

НБ бере участь в роботі міжнародного проекту «Модерна бібліотека в мінливому світі», в рамках якого співробітники НБ є учасниками робочих груп за наступними напрямками: «Комп'ютерні програми перевірки на плагіат», «Організація кампаній з формування культури академічної доброчесності в бібліотеці», «Міжнародні правила цитування». У рамках даного проекту розроблено цілий комплекс бібліотечно-бібліографічних занять, які дають змогу суттєво підвищити рівень академічної культури студентства. Це теоретичні знання та практичні навички, що забезпечують читача необхідною інформацією і тим стали базовими для розробки «Методики навчання студентів академічної доброчесності у бібліотеці ВНЗ», яке буде подано на затвердження МОН України.

За рішенням Вченої ради Одеського національного університету від 29 березня 2016 р. введено до структури Наукової бібліотеки відділ інформаційно-аналітичного моніторингу на базі інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки.

ОНУ одним з перших підписав Декларацію про приєднання до Консорціуму e-VERUM. Метою діяльності Консорціуму є покращення забезпечення електронними інформаційними ресурсами університетських та науково-дослідних установ України, підвищення продуктивності та ефективності

діяльності вчених, сприяння збільшенню числа публікацій у провідних наукових виданнях, поліпшення показників української науки в міжнародних рейтингах. Підписано договір № 16-002 «Про надання інформаційних послуг».

Приєднання до Консорціуму дозволило залучитись до проекту «ТОРНАДО» (Томсон Рейтер для науково-дослідних та освітніх установ), що передбачав передплату на бази даних на платформі Thomson Reuters Web of Science. Таким чином, у 2015 р. університет отримав доступ до Всесвітньовідомої пошукової платформи Web of Science, яка об'єднує реферативні бази даних публікацій наукових журналів і патентів. Web of Science охоплює матеріали з природничих, технічних, біологічних, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва. Платформа володіє вбудованими можливостями пошуку, аналізу та управління бібліографічною інформацією. У рамках передплати доступний пошук у наступних базах даних: Web of Science Core Collection; Chinese Science Citation Database; Derwent Innovations Index; KCI-Korean Journal Database; MEDLINE; Russian Science Citation Index; SciELO Citation Index.

Наукова бібліотека Одеського національного університету залучена в науковий процес університету не тільки на етапі подання та популяризації статей дослідників, але й на етапі підготовки публікацій, видання журналів, вибору журналу для представлення результатів діяльності.

Висновок

Проведений аналіз інформаційного забезпечення навчального процесу за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія», дозволяє зробити висновок, що інформаційне забезпечення відповідає сучасним вимогам. Бібліотечний фонд університету, факультету і кафедри повною мірою забезпечує потребу студентів у науково-методичній літературі, фахових і періодичних виданнях, електронних інформаційних засобах і відповідає чинним нормативам.

6. Матеріально-технічне забезпечення підготовки фахівців

В ОНУ імені І.І. Мечникова створена матеріально-технічна база, яка відповідає вимогам підготовки фахівців відповідного рівня. Загальні площі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова становлять 153187 м². Середня площа з розрахунку на 1 студента денного відділення – 7,4 м². Загальна площа восьми гуртожитків - 33215,3 м². Загальна житлова площа гуртожитків - 20810,7 м². Поселено в гуртожитки 2805 осіб. Умови проживання в гуртожитках задовільні. В кожному гуртожитку є приміщення для задоволення особистих потреб, кімнати для відпочинку. Всі гуртожитки мають санітарні паспорти.

Забезпеченість студентів напряму 6.020101 «Культурологія» гуртожитком (№ 1) складає 100 %.

Філософський факультет знаходиться у м. Одесі за адресою вулиця Новосельського, 64. Наявні площа і планування навчального корпусу дозволяють організувати навчальний процес відповідно до всіх нормативних умов.

Важливим для якісної підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.020101 «Культурологія» є наявність відповідної матеріально-технічної бази, тому що основа підготовки – це відпрацювання навичок під час лекційних, лабораторних та практичних занять.

Для забезпечення навчального процесу з підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.020101 «Культурологія» на філософському факультеті є 17 навчальних аудиторій, комп'ютерний клас, методичний кабінет, в якому є бібліотека. На філософському факультеті є комп'ютерна мережа, яка з'єднує комп'ютерний клас, деканат, навчально-методичний кабінет, кафедри факультету з виходом до Інтернету.

Загальна площа, що використовується у навчальному процесі, складає 1258 м² та повністю задовольняє потребам випускової кафедри культурології.

Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки фахівців за всіма напрямами та спеціальностями, за якими ведеться підготовка фахівців та забезпечує якісне проведення занять з усіх блоків навчальних дисциплін, включаючи практичну підготовку за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм складає 100%.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова має розвинену соціальну інфраструктуру.

В університеті функціонує 13 їдалень та буфетів, розташованих в усіх навчальних корпусах, загальна площа – 1825 м². Режим роботи їдалень, буфетів установлюється підприємцями, що надають послуги з харчування, спільно з адміністрацією та профспілковим комітетом університету.

В університеті наявні 2 актові зали загальною площею 1457 м², 1 спортивний зал загальною площею 1000 м², інші спортивні споруди (стадіон, 6 спортивних майданчиків, 2 корти, футбольне поле) загальна площа яких складає 10770 м². В університеті постійно працює медичний пункт. Університет має власну базу відпочинку – санаторій-профілакторій, розташований у Чорноморці, площа якого 7199 м².

Реалізація програм соціально-економічного захисту та підтримки осіб, які навчаються в університеті здійснюється первинної профспілкової організацією студентів, аспірантів і докторантів спільно з адміністрацією університету. За рахунок стипендіального фонду надається матеріальна допомога, премії за особливі успіхи у навчанні та науковій роботі, фінансується участь у спортивному та культурному житті університету. За рахунок профспілкових коштів надаються виплати та компенсації на лікування, дотації на оздоровлення,

заохочувальні виплати. Профспілковим комітетом студентів проводиться щорічний огляд-конкурс на кращі студентські кімнати студмістечка. Переможці конкурсу за рахунок коштів профспілки нагороджуються цінними подарунками.

Усі характеристики приміщень факультету відповідають санітарним вимогам. Дотримано всіх вимог щодо кількісних параметрів освітлення, обігріву, електрифікації, водопостачання.

Згідно з Законом України «Про охорону праці» від 27.01.1993 р. для всіх працівників факультету проводиться інструктаж, здійснюється контроль за дотриманням правил охорони праці і пожежної безпеки.

Усі приміщення та обладнані робочі місця, які використовуються в навчальному процесі, відповідають державним санітарним правилам та нормам, у тому числі при використанні персональних комп'ютерів в навчальному процесі виконуються вимоги Державних санітарних правил та норм ДСанПіН 5.5.6.009-98.

Висновок

Проведений аналіз матеріально-технічного забезпечення навчального процесу за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» за освітньо-кваліфікаційними рівнем «бакалавр» дозволяє зробити висновок, що матеріально-технічне забезпечення відповідає чинним ліцензійним та акредитаційним нормативним вимогам.

7. Якість підготовки і використання випускників

В межах самоаналізу з метою діагностики якості вищої освіти були проведені комплексні контрольні роботи (ККР) з гуманітарних, фундаментальних та фахових дисциплін. З циклу гуманітарних і соціально-економічних дисциплін роботи виконувалися з дисципліни «Етика», «Основи педагогіки», «Англійська мова». З циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін роботи виконувалися з дисципліни «Історія зарубіжної культури», «Історія зарубіжної літератури» та «Культура регіонів». Цикл професійних (фахових) дисциплін роботи виконувалися з дисциплін «Режисура театралізованих форм», «Музеологія», «Історія релігій». До написання комплексних контрольних робіт були залучені студенти другого, третього, четвертого курсу спеціальності «Культурологія» денної форми навчання. Присутність студентів при виконанні комплексних контрольних робіт склала 89 %.

За результатами самоаналізу показники успішності студентів напряму підготовки 6.020101 «Культурологія»:

з гуманітарних та соціально-економічних навчальних дисциплін: абсолютна успішність - 100 %, якість знань – 100 %, середній бал – 4,2;

з фундаментальних та професійно-орієнтованих навчальних дисциплін: абсолютна успішність - 100 %, якість знань – 100 %, середній бал – 4,1;

з фахових навчальних дисциплін: абсолютна успішність - 100 %, якість знань – 100 %, середній бал – 4,2.

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами напряму підготовки 6.020101 «Культурологія» наведені в табл. 7.1.

Для успішного розподілу та працевлаштування випускників в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова проводять «Дні кар'єри», «Ярмарки вакансій» для студентів старших курсів. Між ОНУ імені І.І. Мечникова та центрами зайнятості, організаціями, підприємствами, установами – потенційними роботодавцями та закладами освіти укладені договори про співробітництво. Найкращих випускників спеціальності залучають до роботи на кафедрах філософії ВНЗ Одеси.

Під час захисту курсових робіт студенти демонструють високий рівень теоретичних знань, необхідні навички самостійної дослідницької роботи. Більшість випускників отримують оцінки «відмінно» і «добре», незадовільних оцінок немає.

Таблиця 7.1

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами при самоаналізі за напрямом підготовки
6.020101 «Культурологія»

№ з/п	Дисципліна	Група	Кількість студентів, Всього осіб	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі								Успішність, %	Якість, %	Середній бал
				осіб	%	5		4		3		2				
						осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Цикл гуманітарних і соціально-економічних дисциплін																
1.	Етика.	1	14	14	100	9	63	3	22	2	15	0	0	100	100	4,5
	Основи педагогіки.	1	26	20	80	4	20	12	60	4	20	0	0	100	100	4
	Англійська мова.	1	17	17	100	5	30	12	70	0	0	0	0	100	100	4,3
Всього за циклом			57	51	93	18	38	27	51	6	11	0	0	100	100	4,2
2. Цикл фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін																
2	Історія зарубіжної культури.	1	17	13	77	5	39	6	46	2	15	0	0	100	100	4,2
	Історія зарубіжної літератури.	1	26	26	100	10	39	12	46	4	15	0	0	100	100	4,1
	Культура регіонів.	1	26	20	80	4	20	12	60	4	20	0	0	100	100	4
Всього за циклом			69	95	86	19	33	30	51	10	16	0	0	100	100	4,1
3. Цикл професійних (фахових) дисциплін																

3	Режисура театралізованих форм	1	14	14	100	9	63	3	22	2	15	0	0	100	100	4,5
	Музеологія	1	26	20	80	4	20	12	60	4	20	0	0	100	100	4
	Історія релігій	1	17	15	88	5	33	7	47	3	20	0	0	100	100	4,1
Всього за циклом			57	50	89	18	39	22	43	9	18	0	0	100	100	4,2

Висновок

Контроль за якістю підготовки студентів за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» має систематичний та плановий характер. Проведений аналіз свідчить, що рівень підготовки студентів-випускників відповідає державним вимогам.

8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи їх усунення.

8.1. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів, відомості про скарги юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за напрямом підготовки, спеціальністю (якщо є), та заходи з їх усунення

У передакредитаційний період перевірки комісій МОН України, Державної інспекції навчальних закладів України не здійснювалися. Перевірки Державної фінансової інспекції в Одеській області, інших контролюючих органів жодних порушень не виявили. Скарги юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності за напрямом підготовки та спеціальністю відсутні.

8.2. Аналіз зауважень попередньої експертизи поданих матеріалів акредитаційної справи

Зауваження 1. В ЄДЕБО не було інформації про спеціальність дисертації к.ф.н., доцента Ушакової К. В.

До початку роботи акредитаційної комісії інформація була додана в ЄДЕБО.

Зауваження 2. В ЄДЕБО відсутні деталізовані паспорти об'єктів матеріально-технічної бази, які використовуються в навчальному процесі

До початку роботи акредитаційної комісії адміністратором навчального відділу були внесені до ЄДЕБО деталізовані паспорти об'єктів матеріально-технічної бази, які використовуються в навчальному процесі.

Зауваження 3. Звернути увагу та перевірити інформацію про забезпечення програмами і базами практик. (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 р.). Перевірити на місці терміни дії угод для проходження практики студентами за звітний період.

Комісія на місці перевірила інформацію про забезпечення програмами і базами практик, а також терміни дії угод для проходження практики студентами за звітний період. Кафедрою культурології було надано Програми трьох практик. Відповідно до нової програми музейної практики з 2015 року було заключено додаткові угоди з Одеським муніципальним музеєм особистих колекцій ім. О. В. Блещунова та Одеським музеєм Західного та Східного мистецтва. Дії угод для проходження практики – до 2020 року включно.

Зауваження 4. В навчальних планах тижневе навантаження студентів складає 28,3; 29,8; 29,5; 25,5; 19,5; 23,6 (для підготовки бакалаврів стор.74) З'ясувати та відобразити в експертних висновках організацію навчального процесу та виконання викладачами та студентами даного навантаження.

Перевірена організація навчального процесу та виконання викладачами та студентами даного навантаження. Акредитаційною комісією з'ясовано, що розподіл кількості годин у тиждень в робочому навчальному плані не є цілим числом, тому що кількість годин за предметом не завжди є кратним кількості тижнів у семестрі. Розрахунок у такому вигляді проводиться для того, щоб показати, що сумарна кількість годин на тиждень не перевищує встановленої норми. Фактично, для проведення аудиторних занять складається графік навчального процесу, який затверджується начальником навчального відділу та проректором. Зауважень до організації навчального процесу не має.

Зауваження 5. Перевірити курси підвищення кваліфікації викладачів згідно наказу МОН № 689, а саме Присяжнюк О.Я., Уварова Т.І., Борисов М.Ю. (Надати інформацію з експертними висновками про заплановані курси підвищення кваліфікації).

Була перевірена інформація щодо підвищення кваліфікації цих викладачів. Присяжнюк О. Я. згідно плану пройшла стажування в Державному закладі «Південноукраїнському педагогічному університеті імені К.Д.Ушинського» (наказ №843-18 від 10.04.17) з 11.04.2017 по 11.05.2017 року.

Уварова Т. І. згідно плану повинна була проходити стажування у другому семестрі 2016/2017 н.р., але у січні 2017 року вона звільнилася за власним бажанням з посади доцента ОНУ імені І. І. Мечникова.

Борисов М. Ю. пройшов стажування в ОНМУ (наказ № 4086-18 від 22.12.2013р.) з 03.12.2013р. по 09.01.2014 року.

Зауваження 6. В ЄДЕБО відсутній диплом доктора наук Соболевської О.К. табл. 4.3. стор. 160.

До початку роботи акредитаційної комісії інформація була додана інформація про диплом д.ф.н. Соболевської О. К. (№001456, спеціальність – філософська антропологія, філософія культури).

Зауваження 7. Звертаємо увагу, згідно таблиці про соціальну інфраструктуру (стор.194) – що подана у акредитаційній справі, кількість студентів на одне посадкове місце у їдальнях становить 13,3 осіб при нормативній вимозі ДБН В.2.2-3-97 (п. 3.78) не більше 5 осіб. З'ясувати та відобразити в експертних висновках.

Акредитаційна комісія з'ясувала, що зазначений у справі кількісний показник стосується виключно кількості посадкових місць на філософському факультеті. Однак, студенти мають можливість харчуватися в інших корпусах, де проходять заняття, та у їдальнях гуртожитків. Крім того, два курси факультету навчаються у другу зміну. У зв'язку з цим нормативна вимога у кількості 5 осіб на одне посадкове місце виконується.

Зауваження 8. Відсутні в акредитаційній справі Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

Акредитаційна комісія перевірила дотримання Технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та додала до Порівняльної таблиці таблиці відповідності Технологічним вимогам щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (додатки 13, 14,15). Зауважень не має.

9. Підстави для акредитації бакалаврів напрямку підготовки 6.020101 «Культурологія»

На підставі проведеного самоаналізу навчальний заклад констатує, що кадровий склад, матеріально-технічна база, організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу, якість підготовки фахівців напрямку 6.020101 «Культурологія» у Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова відповідають Державним вимогам до акредитації.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова підтверджує, що в процесі освітньої діяльності:

1. Виконуються вимоги законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

2. Проводжується освітня діяльність за ліцензованими спеціальностями в межах ліцензованих обсягів прийому протягом усього строку дії ліцензій з дати отримання ліцензії.

3. Дотримуються Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

4. Дотримуються нормативні вимоги щодо якісних характеристик підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Дані щодо відповідності стану забезпечення навчального закладу Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації напрямку підготовки наведені в Порівняльній таблиці 9.1.

Таблиця 9.1

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення навчального закладу
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та
Державним вимогам до акредитації бакалаврів
напряму підготовки 6.020101 «Культурологія»**

Назва показника (нормативу)	Нормативи та вимоги за освітньо-кваліфікаційними рівнями, показники освітньої діяльності та відхилення фактичного значення показника від нормативу		
	Бакалавр	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепції діяльності за заявленими напрямами (спеціальностями), погоджені обласною державною адміністрацією	+	+	
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	60/60	60/60	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців			
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин, соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальностей (% від кількості годин)	75	87	+12
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	87	+37
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальностей (% від кількості годин)	75	98	+23
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	98	+48
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється прирівнювати 2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом МОН України до одного доктора наук або професора)	10	20	+10

2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальностей (% від кількості годин)	75	79	+4
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	79	+29
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів дозволяється прирівнювати 2 кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом МОН України до одного доктора наук або професора)	10	17	+7
2.4. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.5. Наявність кафедр зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор	+	+	
кандидат наук, доцент	-	-	
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів(крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»)	12	12	
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів(для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»)	-	-	
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівця (у тому числі варіативних компонент)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійних програм підготовки фахівця (у тому числі варіативних компонент)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	

4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
4.4.3.Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6.Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	
4.7. Наявність методичних указівок, щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5.Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2.Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5	
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	18	+10
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+ +	+ +	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години форми контролю, %	100	100	
6.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
6.3. Чисельність науково-педагогічних працівників, що обслуговують спеціальності і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
7. Результати освітньої діяльності,(рівень підготовки фахівців), не менше %			
7.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
7.1.1. Успішно виконані контрольні завдання	90	100	+10

7.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	89	+39
7.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:	50	80	+30
7.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
7.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	84	+34
7.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки			
7.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
7.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	82	+32
8. Організація наукової роботи	+	+	
8.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	
8.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	

Додаток 13

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення навчального закладу технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти напряму 6.020101 Культурологія

Назва показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу)		
	перший (бакалаврський) рівень	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	7,4	+5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	

3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	

Додаток 14

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення навчального закладу технологічним вимогам щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти напряму 6.020101 Культурологія

Назва показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу)		
	перший (бакалаврський) рівень	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	

7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	

Додаток 15

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення навчального закладу технологічним вимогам щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти напряму 6.020101 Культурологія

Назва показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу)		
	перший (бакалаврський) рівень	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	п'ять найменувань	+1
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	55	+5

Висновки

Кадровий склад, що забезпечує напрям, відповідає акредитаційним вимогам. Матеріально-технічне забезпечення напряму відповідає акредитаційним вимогам. Якість підготовки фахівців з вищою освітою за напрямом підготовки 6.020101 «Культурологія» відповідає вимогам акредитації.

За результатами експертизи кадрове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення навчального процесу відповідає встановленими вимогам для забезпечення належної теоретичної та практичної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівня «бакалавр».

Таким чином, напрям 6.020101 «Культурологія», в цілому, відповідає нормативам і вимогам ліцензування та акредитації за освітньо-кваліфікаційними рівнем «бакалавр».

Голова комісії

Панченко Валентина Іванівна –

завідувач кафедри етики, естетики та культурології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філософських наук, професор, голова комісії.

Член комісії

Виткалов Володимир Григорович –

завідувач кафедри культурології та музеології Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат педагогічних наук, професор.

«3 експертними висновками ознайомлений»

Ректор Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, професор

І.М. Коваль

